

Brussel, 17 oktober 2005

CIRCULAIRE ICB 4/2005

Toelichting bij de overgangsregeling die geldt voor instellingen voor collectieve belegging die hebben geopteerd voor een belegging die beantwoordt aan de voorwaarden van de Richtlijn 85/611/EEG of voor een belegging in effecten en liquide middelen

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onderhavige circulaire heeft tot doel toelichting te verschaffen bij de overgangsregeling van, enerzijds, de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles (hierna “wet van 20 juli 2004”), in zoverre deze betrekking heeft op instellingen voor collectieve belegging die hebben geopteerd voor een belegging die beantwoordt aan de voorwaarden van de Richtlijn 85/611/EEG of voor een belegging in effecten en liquide middelen, en van, anderzijds, het koninklijk besluit van 4 maart 2005 met betrekking tot bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging (hierna “koninklijk besluit van 4 maart 2005”). Deze overgangsregeling is meer bepaald opgenomen in de artikelen 234, 235, 236, 237 en 239 van de voormelde wet en artikel 151 van het voormelde koninklijk besluit.

In dit kader dient tevens rekening te worden gehouden met de aanbevelingen geformuleerd in februari 2005 door The Committee of European Securities Regulators met betrekking tot de overgangsbepalingen van de richtlijnen 2001/107/EG en 2001/108/EG¹ (hierna “CESR-aanbevelingen”). Er wordt immers aanbevolen om deze CESR-aanbevelingen te respecteren indien ze strenger zijn dan de overgangsbepalingen van de wet van 20 juli 2004 en haar uitvoeringsbesluit, en dit vooral voor de instellingen voor collectieve belegging die effectief worden gecommmercialiseerd in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna “EER”), teneinde te vermijden dat de buitenlandse bevoegde overheden ten aanzien van deze instellingen voor collectieve belegging maatregelen zouden treffen.

In onderhavige circulaire wordt vooreerst een algemene uiteenzetting gegeven met betrekking tot de termijnen waarbinnen de voormelde instellingen voor collectieve belegging die reeds bestonden op de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 juli 2004, zich moeten aanpassen aan het geheel van de nieuwe wettelijke en reglementaire bepalingen. Een overzicht van de nieuwe bepalingen die reeds vóór deze aanpassing toepassing vinden, wordt vervolgens in bijlage in tabelvorm opgenomen.

* * *

¹ CESR's guidelines for supervisors regarding the transitional provisions of the amending UCITS Directives (2001/107/EC and 2001/108/EC).

1. TOEPASSINGSGEBIED

Onderhavige circulaire gaat uitsluitend in op de overgangsregeling die geldt voor:

- de Belgische instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming (hierna “ICB’s”), namelijk ICB’s waarvan de beleggingen beantwoorden aan de voorwaarden van de Richtlijn 85/611/EEG² (hierna “geharmoniseerde ICB’s”) of die beleggen in effecten en liquide middelen³ (hierna “niet geharmoniseerde ICB’s”);
- de buitenlandse instellingen voor collectieve belegging die zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 137 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten (hierna “wet van 4 december 1990”) en die hebben geopteerd voor een belegging die beantwoordt aan de voorwaarden van de Richtlijn 85/611/EEG of voor een belegging in effecten en liquide middelen.

De bijlagen zijn beperkt tot voormelde Belgische ICB’s.

2. OVERGANGSBEPALINGEN VOOR DE BELGISCHE ICB’S

2.1 **Termijn voor de aanpassing aan het geheel van de bepalingen van de wet van 20 juli 2004 en het koninklijk besluit van 4 maart 2005**

De overgangsbepalingen en data van inwerkingtreding van de bepalingen met betrekking tot het opstellen van het vereenvoudigd prospectus en van het prospectus, die zijn opgenomen in de artikelen 234 tot en met 236 van de wet van 20 juli 2004, werden reeds toegelicht in de circulaire ICB 1/2005 houdende de voorstelling van het prospectus en van het vereenvoudigd prospectus op te stellen door de openbare ICB’s (“circulaire ICB 1/2005”).

Hierna wordt dan ook enkel ingegaan op de termijnen waarbinnen de betrokken ICB’s zich moeten aanpassen aan het geheel van de overige bepalingen van de wet van 20 juli 2004 en het koninklijk besluit van 4 maart 2005 (hierna gezamenlijk genoemd “het nieuwe statuut”).

2.1.1. Geharmoniseerde ICB’s opgericht vóór 13 februari 2002

Krachtens artikel 234, § 2, eerste lid van de wet van 20 juli 2004 dienen de geharmoniseerde ICB’s opgericht vóór 13 februari 2002 zich uiterlijk op 13 februari 2007 te conformeren aan het nieuwe statuut. Zij worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 31 van de nieuwe wet zodra zij, in voorkomend geval voor al hun compartimenten, voldoen aan de regels van het nieuwe statuut.

² ICB’s die opteren voor de categorie van toegelaten beleggingen als bedoeld in artikel 122, § 1, eerste lid, 1° van de wet van 4 december 1990 of in artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 20 juli 2004.

³ ICB’s die opteren voor de categorie van toegelaten beleggingen als bedoeld in artikel 122, § 1, eerste lid, 2° van de wet van 4 december 1990 of in artikel 7, eerste lid, 2° van de wet van 20 juli 2004 (met dien verstande evenwel dat laatstgenoemd artikel verwijst naar “financiële instrumenten en liquide middelen”).

Artikel 234, § 2, tweede lid biedt de geharmoniseerde ICB's opgericht vóór 13 februari 2002 de mogelijkheid om, voorafgaandelijk aan hun inschrijving op de lijst bedoeld in artikel 31 van de wet van 20 juli 2004, nog nieuwe compartimenten te creëren binnen de grenzen en onder de voorwaarden vastgelegd voor deze ICB's in de wet van 4 december 1990 en het uitvoeringsbesluit van 4 maart 1991. Deze mogelijkheid komt ten einde op 31 december 2005⁴.

Voor de ICB's die na 13 februari 2002 compartimenten hebben gecreëerd, bepalen de CESR-aanbevelingen evenwel dat deze ICB's zich uiterlijk op 31 december 2005 moeten aanpassen aan het nieuwe statuut. Bij gebreke aan tijdige aanpassing zullen, vanaf 31 december 2005, de ontvangende Lidstaten van de EER op grond van deze CESR-aanbevelingen niet langer verplicht zijn om op hun grondgebied de commercialisatie te aanvaarden van deze ICB's of hun compartimenten.

Rekening houdend met wat voorafgaat, beveelt de CBFA aan dat de geharmoniseerde ICB's opgericht vóór 13 februari 2002 die compartimenten hebben gecreëerd na 13 februari 2002 zich uiterlijk tegen 31 december 2005 conformeren aan het nieuwe statuut. Ook wordt aan de promotoren aanbevolen om, bij deze aanpassing, voorrang te geven aan de ICB's die effectief worden gecommmercialiseerd in een andere Lidstaat van de EER, teneinde te vermijden dat de buitenlandse bevoegde overheden ten aanzien van deze ICB's maatregelen zouden treffen.

2.1.2. Geharmoniseerde ICB's opgericht na 13 februari 2002 en vóór 13 februari 2004

Krachtens artikel 235, § 2, eerste lid van de wet van 20 juli 2004 moeten de geharmoniseerde ICB's opgericht na 13 februari 2002 en vóór 13 februari 2004 zich uiterlijk binnen 9 maanden na de inwerkingtreding van de wet, dus uiterlijk op 9 december 2005, conformeren aan het nieuwe statuut. Zij worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 31 van de nieuwe wet zodra zij, in voorkomend geval voor al hun compartimenten, voldoen aan de regels van het nieuwe statuut.

2.1.3. Niet-geharmoniseerde ICB's

Krachtens artikel 236 van de wet van 20 juli 2004 moeten de niet-geharmoniseerde ICB's zich uiterlijk 13 februari 2007 conformeren aan het nieuwe statuut. Zij worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 31 van de nieuwe wet zodra zij, in voorkomend geval voor al hun compartimenten (met uitzondering van de hierna vermelde compartimenten met bepaalde looptijd), voldoen aan de regels van het nieuwe statuut. De compartimenten met bepaalde looptijd die gecreëerd zijn vóór de inschrijving van de betrokken ICB op de lijst bedoeld in artikel 31 van de wet van 20 juli 2004 mogen tot hun vervaldag onderworpen blijven aan de toepasselijke beleggingsbepalingen en voorwaarden die zijn vastgelegd bij de wet van 4 december 1990 en het koninklijk besluit van 4 maart 1991.

⁴ Cf. de wijziging van artikel 234, § 2, tweede lid van de wet van 20 juli 2004 door de wet van 20 juni 2005 houdende wijziging van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en de beleggingsadviseurs en de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles, en houdende diverse andere bepalingen.

De CBFA wijst erop dat een ICB die uitsluitend compartimenten heeft met bepaalde looptijd en ervoor opteert dat deze compartimenten onderworpen blijven aan de bepalingen van de wet van 4 december 1990, zich niettemin moet conformeren aan het nieuwe statuut wat betreft de organisatie van de ICB zelf.

Onverminderd het voorgaande hebben de niet-geharmoniseerde ICB's de mogelijkheid om, tot op het ogenblik waarop zij worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 31 van de wet van 20 juli 2004, nog nieuwe compartimenten te creëren binnen de grenzen en onder de voorwaarden vastgelegd voor deze ICB's in de wet van 4 december 1990 en het uitvoeringsbesluit van 4 maart 1991.

2.2 Overzicht van de bepalingen die reeds toepasbaar zijn vóór de aanpassing van de ICB aan het nieuwe statuut

Sedert de inwerkingtreding van wet van 20 juli 2004 zijn evenwel een aantal nieuwe wettelijke en reglementaire bepalingen onmiddellijk⁵ toepasselijk op ICB's die reeds bestonden vóór deze inwerkingtreding, ook al hebben zij zich nog niet geconformeerd aan het nieuwe statuut:

- de onmiddellijk toepasbare bepalingen van de wet van 20 juli 2004 zijn opgesomd in de artikelen 234, §2, derde lid, 235, § 2, tweede lid en 236, § 2, vierde lid van de wet. Een overzicht is opgenomen in bijlage I bij onderhavige circulaire;
- wat de bepalingen van het koninklijk besluit van 4 maart 2005 betreft, moet rekening worden gehouden met artikel 151 van het besluit. Deze bepaling stelt dat de Belgische ICB's en hun compartimenten onderworpen zijn aan de bepalingen van het besluit, voor zover deze bepalingen zijn genomen in uitvoering van op hen toepasselijke wetsartikelen. Er zal dus telkens nagegaan moeten worden of de wetsbepalingen op basis waarvan de bepalingen van het koninklijk besluit zijn genomen, reeds toepassing vinden op de betrokken ICB's. In zoverre deze wetsbepalingen toepasbaar zijn, zijn ook de betrokken bepalingen van het koninklijk besluit toepasselijk. In bijlage II bij onderhavige circulaire is een overzicht opgenomen van alle bepalingen van het koninklijk besluit van 4 maart 2005 toepasselijk op Belgische ICB's, met aanduiding of (en in welke mate) zij onmiddellijk toepassing vinden.

In beide bijlagen wordt een onderscheid gemaakt tussen volgende ICB's:

- Belgische geharmoniseerde ICB's opgericht vóór 13 februari 2002 en die zich nog niet aanpassen aan het nieuwe statuut, in de bijlagen aangeduid als "UCITS I, opgericht vóór 13/02/02";
- Belgische geharmoniseerde ICB's opgericht na 13 februari 2002 en vóór 13 februari 2004 en die zich nog niet aanpassen aan het nieuwe statuut, in de bijlagen aangeduid als "UCITS I, opgericht na 13/02/02";
- Belgische niet-geharmoniseerde ICB's die zich nog niet aanpassen aan het nieuwe statuut, in de bijlagen aangeduid als "VAMEFLIQ I";

⁵ Weze het, voor bepaalde bepalingen, met een termijn waarbinnen de ICB zich moet aanpassen.

- Volledigheidshalve wordt in de bijlagen eveneens verwezen naar de Belgische ICB's die zich reeds aanpasten aan het nieuwe statuut, zijnde UCITS III (in zoverre het geharmoniseerde ICB's betreft) en VAMEFLIQ III (in zoverre het niet-geharmoniseerde ICB's betreft). Het spreekt vanzelf dat alle nieuwe wettelijke en reglementaire bepalingen op deze ICB's toepasselijk zijn.

3. OVERGANGSBEPALINGEN VOOR DE BUITENLANDSE ICB'S

3.1 Hoofdregel

Een onderscheid dient gemaakt tussen de niet-geharmoniseerde ICB's die beleggen in effecten en liquide middelen (3.1.1) en de geharmoniseerde ICB's (3.1.2).

3.1.1. De niet-geharmoniseerde ICB's die beleggen in effecten en liquide middelen

Krachtens artikel 239, tweede lid van de wet van 20 juli 2004 vindt artikel 236 van de wet toepassing op de ICB's naar buitenlands recht die hebben geopteerd voor een belegging in effecten en liquide middelen en zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 137 van de wet van 4 december 1990.

Dit betekent dat voormelde ICB's zich uiterlijk op 13 februari 2007 moeten conformeren aan het nieuwe statuut opgenomen in de wet van 20 juli 2004 en het K.B. van 4 maart 2005 en dus ingeschreven worden op de lijst bedoeld in artikel 129 van de nieuwe wet. De compartimenten met bepaalde looptijd die gecreëerd zijn vóór de inschrijving van de betrokken ICB op deze lijst mogen evenwel tot hun vervaldag onderworpen blijven aan de beleggingsbeperkingen en voorwaarden die zijn vastgelegd bij de wet van 4 december 1990 en het koninklijk besluit van 4 maart 1991. Voormelde ICB's hebben tevens de mogelijkheid om, tot op het ogenblik waarop zij worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 129 van de wet van 20 juli 2004, nog nieuwe compartimenten te creëren binnen de grenzen en onder de voorwaarden vastgelegd voor deze ICB's in de wet van 4 december 1990 en het uitvoeringsbesluit van 4 maart 1991.

Niettegenstaande het voorgaande zijn de voormelde ICB's wel onmiddellijk onderworpen aan de bepalingen die van toepassing zijn op Belgische niet-geharmoniseerde ICB's vóór hun aanpassing aan het nieuwe statuut ("VAMEFLIQ I"), althans in zoverre deze bepalingen ook toepasselijk zijn op de betrokken buitenlandse ICB's.

3.1.2. De geharmoniseerde ICB's

Alle buitenlandse geharmoniseerde ICB's ("UCITS"), ongeacht of zij voldoen aan de voorwaarden van de initiële Richtlijn 85/611/EEG ("UCITS I") of aan de voorwaarden van de gewijzigde Richtlijn ("UCITS III"), zijn, naar het oordeel van de CBFA, van de toepassing van de sub 3.1.1 bedoelde regels uitgesloten. Immers, krachtens artikel 242 van de wet van 20 juli 2004 worden de bepalingen van de wet van 4 december 1990 die van toepassing waren op buitenlandse UCITS met onmiddellijke ingang opgeheven. Dit betekent dat alle buitenlandse UCITS onmiddellijk onderworpen zijn aan de op hen toepasselijke bepalingen van de wet van 20 juli 2004. De voor deze UCITS toepasselijke overgangsregeling zal worden bepaald door het recht van hun land van oorsprong, in uitvoering van de overgangsbepalingen van de richtlijnen 201/107/EG en 2001/108/EG.

3.2 Uitzondering: “Grandfathering”clausule

Krachtens de wet financiële conglomeraten⁶ werd een “grandfathering” clausule ingevoegd (artikel 239, derde lid van de wet van 20 juli 2004). De buitenlandse niet-geharmoniseerde ICB's die hebben geopteerd voor een belegging in effecten en liquide middelen en die op datum van 20 juli 2004 waren ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 137 van de wet van 4 december 1990, zijn, krachtens deze bijzondere overgangsregeling, gerechtigd om ook nog na 13 februari 2007 de regels van hun beleggingsbeleid te handhaven zoals deze bestonden vóór de inwerkingtreding van de wet financiële conglomeraten.

Wel moet elke wijziging die deze ICB's op een gegeven ogenblik zouden willen doorvoeren aan de regels van hun beleggingsbeleid, ertoe strekken om deze regels beter in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de wet van 20 juli 2004 en het K.B. van 4 maart 2005.

De CBFA wijst erop dat de voormelde ICB's zich niettemin moeten aanpassen aan alle andere regels van het nieuwe statuut dan deze die het beleggingsbeleid betreffen, en dit uiterlijk op 13 februari 2007. Zij zullen op de lijst bedoeld in artikel 129 van de wet worden ingeschreven zodra zij voldoen aan het geheel van deze andere regels.

De ICB's die zich op de “grandfathering” clausule wensen te beroepen, mogen geen gebruik maken van de mogelijkheid om, tot op het ogenblik van de inschrijving op de lijst bedoeld in artikel 129 van de wet, nieuwe compartimenten te creëren binnen de grenzen en onder de voorwaarden vastgelegd in de oude wetgeving (wet van 4 december 1990 en het uitvoeringsbesluit van 4 maart 1991).

Hoogachtend,

De Voorzitter,

E. WYMEERSCH

*Bijlagen: - [Bepalingen van de wet van 20 juli 2004](#)
- [Inwerkingtreding van de artikelen van het K.B. van 4 maart 2005](#)*

⁶ I.e. de wet van 20 juni 2005 houdende wijziging van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en de beleggingsadviseurs en de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles, en houdende diverse andere bepalingen.